

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

11. évfolyam 46. szám.

Vasárnap, november 13.

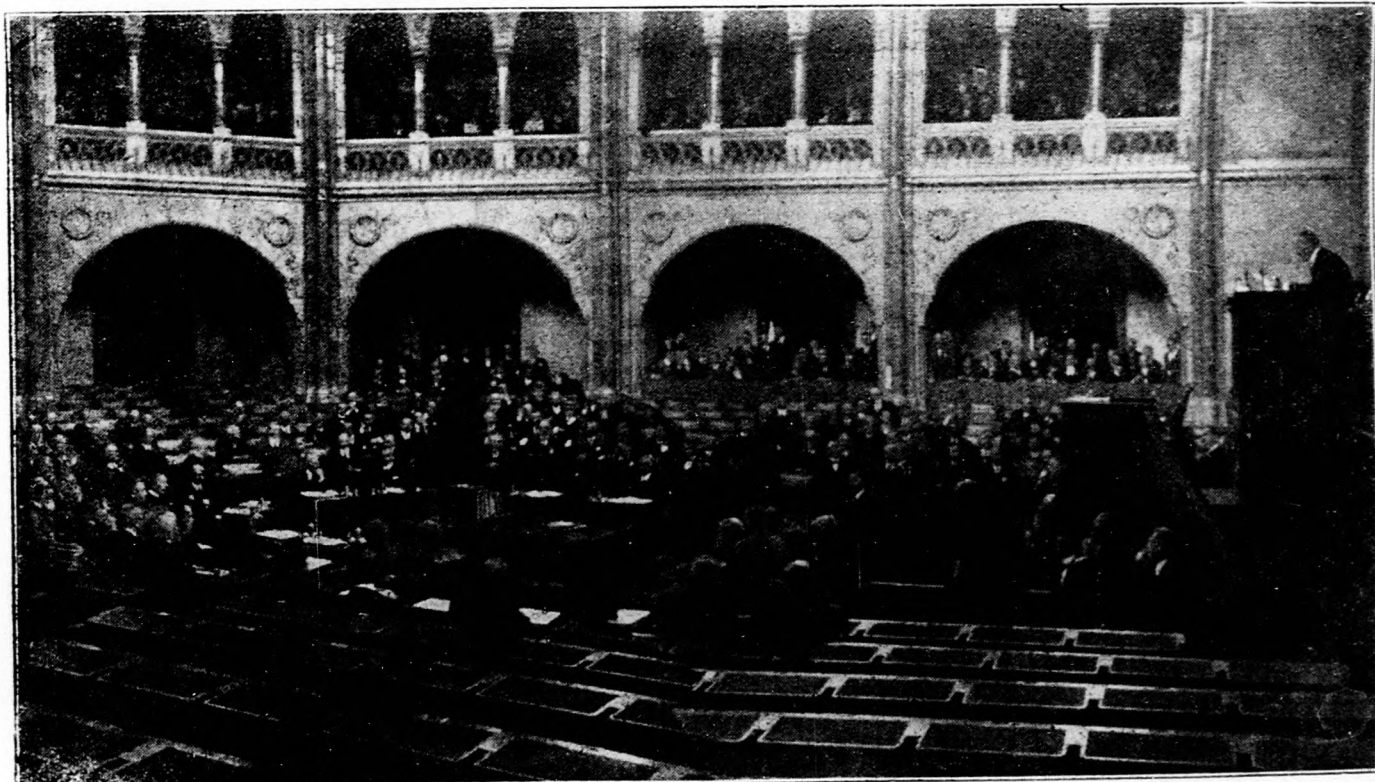
A falusi építkezések megindítása.

A falvak egyébként is panaszos lakásállapotain a házhelytörvény nem sokat segített. Több, mint tizenkétezer falusi házhely került már kiosztásra, az építkezést azonban nem tudják megindítani, mert lehetetlen nehézségek állnak útjában.

A Faluszövetség kezdettől fogva igen behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel, különösen abból a szempontból, hogy az új falusi otthonok az egészségügyi és a célszerűségi követelményeknek jobban megfeleljenek, mint a mai falusi lakások. A Szövetség a legkülönbözőbb megoldási módokat hozta javaslatba, hogy a kiosztott házhelyeken az építkezés tényleg meg is induljon. Az érdeklődőknek tervrajzokat is küldött. Tapasztalatokat szerezvén munkaközben a felmerült gyakorlati nehézségekről, felkérte Nagy Márton műegyetemi tanársegédet,

a falusi építkezések ügyének egyik legalaposabb ismerőjét, hogy a falusi kislakás-építkezés haladéktalan megindításának gyakorlati módozataira nézve olyan tervezetet dolgozzon ki, amely a kormány komoly megfontolására is igényt tarthatna.

A beérkezett tervezet lényege abban foglalható össze, hogy mindaddig céltalannak fog bizonyulni e téren minden próbálkozás, míg egy olyan központi anyaggyűjtő- és elosztó-telep felállításáról nem gondoskodunk, amely a községeket olcsón ellátja mindazokkal az olcsó építőanyagokkal, melyek ma helyben vagy egyáltalán nem, vagy csak igen nagy áron szerezhetők be. Ez a szervezet, amelynek a kormány és a szövetségi központok részvételével kellene megalakulnia, a szénelosztásnak az állam kezében lévő jogával irányítaná az építőanyagok gyártását, a hiányzó anyagokat a fölösleg kivételének enge-

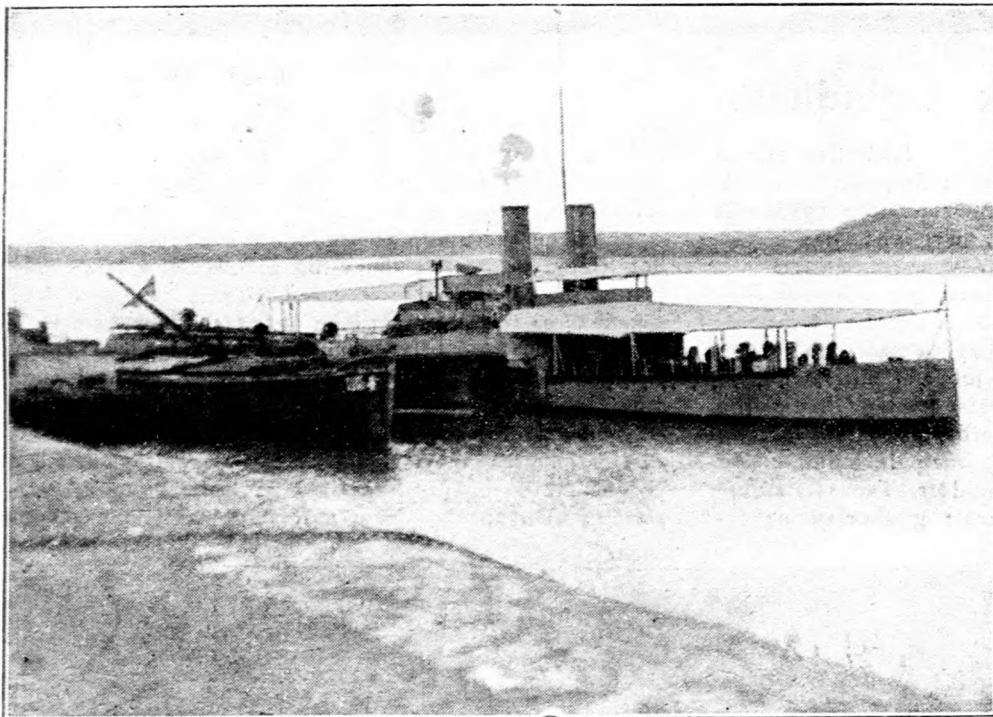

A nemzetgyűlés november 3-iki ülése, amelyen a kormány betervezte a Habsburg uralkodócsalád trónfosztására vonatkozó törvényjavaslatot.

délyezése ellenében olcsón megszerzi és a falusi építkezőknek méltányos feltételek mellett rendelkezésre bocsátja.

Ezzel a szervezettel nézetünk szerint feltétlen eredményeket lehetne elérni, mert a lakásalkatrészek lenyegesen olcsóbbá válnak, ha egyszerre sokat és egyformát készítenk belőlünk, épügy minden építési anyag is olcsóbb lesz, ha azokat csak bizonyos megállapított méretekben készítik.

A központi anyaggyűjtő és elosztó szerv rögtön hozzáfogna az *építőanyagok szabványosításához* s akkor majd a szabványos téglák és vasgerenda mintájára, ajtókat, ablakokat, ezek vasalását, fagerendákat, falépcsőket stb. csak meghatározott alakban, de olcsóbban lehet beszerezni, mintha ezeket minden esetben külön kellene megrendelni az iparosnál.

A Glowworm (magyarul szentjánoshogár) nevű angol ágyúnehézség Baján várja a királyi párt. — (Knutb Károly mérnök felvétele.)

A második lépés lenne aztán a *községi építőlétszámok* illerve szövetkezeteknek megszervezése, mert ezáltal is olcsóbb lesz az anyag s a munkát is jobban lehet megszervezni, ha egyszerre tömegesen építkeznek. Németországban pl. csak ilyen társaságok, illetve szövetkezetek kaphatnak állami támogatást.

Fontos végül a *penzügyi kérdés*. A pénzügyi kérdés rendezése az állami és a magántőke közös feladata. Míg a magántőke nem mer, az állam pedig nem akar vagy nem tud a közösmunkára fanyalodni, addig ne várjunk eredményt. Itt az *altruista tőkék* bevonása is jelentékeny szerepet játszik. A közalapítványokat építési kölcsönök alakjában kellene kamatoztatni. Tudom-sunk szerint az Országos Központi Hitelszövetkezet már hosszabb idő óta foglalkozik a falusi építkezések pénzügyi részének megoldásával s az előkészületek már előrehaladt állapotban vannak.

Az előttünk fekvő tervzet legfigyelemreméltóbb része az, amely az új *állami építési alap* megteremtéséről szól. Ez arra szolgál, hogy a magánosok bank-

kölcsöneit biztosítsa. Ha valaki lakóházat akar építeni, az építőkésznek 90%-át banktól veheti kölcsön az állam jóvátállása mellett. Ha aztán a pénz javulása következtében a törlesztéseket nem tudja fizetni, akkor helyette a valutajavulás folytán előállott különbözetet az állam viseli az építési alaphól.

Csehországban 5 millió koronával létesült az építési alap 1919-ben, melyet évente az állami költségvetés terhére két millióval kell növelni, míg a 25 milliót el nem éri. Az osztrák építési alap az idén 25 millió korona volt, 1975-ig évente 100 millióval növelik, ezenkívül a munkaadók minden munkásuk után heti egy koronát kötelesek befizetni, amellett, hogy az építési alapha az altruista tőkék 10%-a is befolyik.

A Faluszövetség tervzetét a kormány elé terjesztette, amely értesülésünk szerint komolyan foglalkozik a kérdéssel. Reméljük lehet tehát, hogy a jelzett nyomokon az annyira szükséges építkezési mozgalom végre meg fog indulni.

Budapest, november 12.

FÜGGETLENSÉGÜNK.

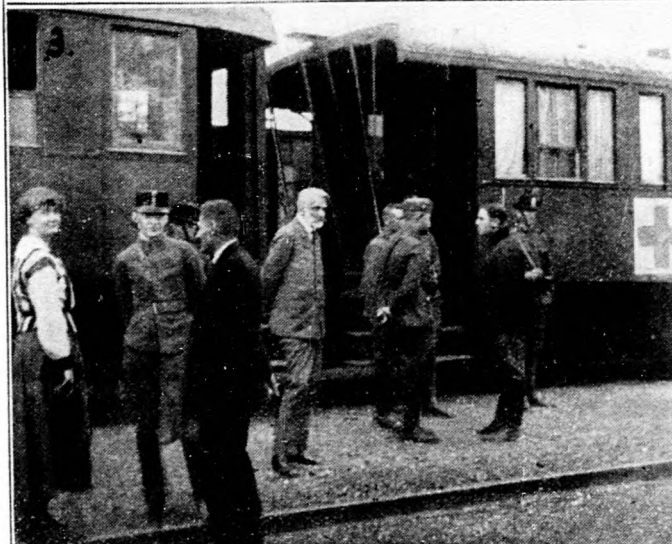
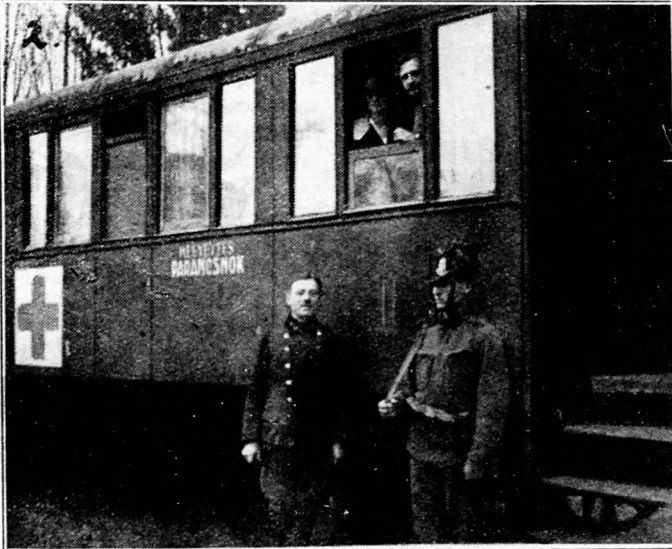
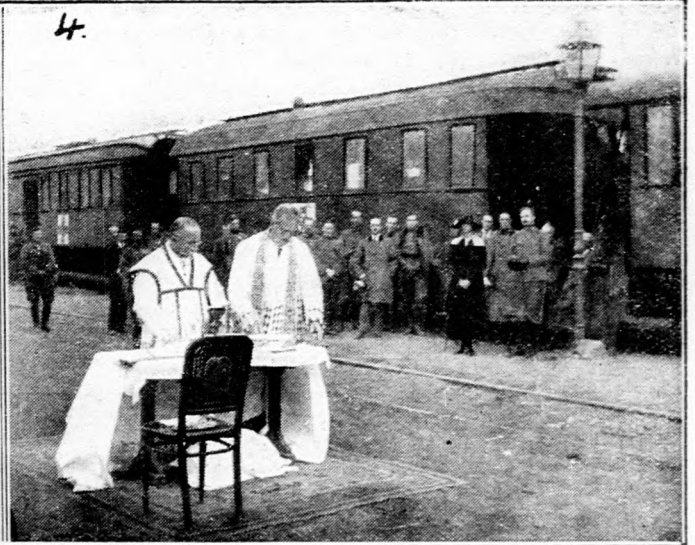
A könnyelmű tanácsadók végzetes kalandba ugratták be Károly királyt. A magyar kormány Bethlen Istvánnal élén — bár testvérbarc áran — mégis elbárióta a nemzetről a veszedelmet, mely megsemmisüléssel fenyegetett. A királyt fegyveres bajon elvitték a külföldi hatalmak egy óceáni szigetre száműzetésbe. A nemzet azonban azóta egymásután kapja az idegen országok parancsait. Ha még az angol-francia-olasz szövetség diktálna székény hazánkban, azt megérienénk, mert ezek az országok nagyhatalmúak s megnyerték a baborút. De még ez a beavatkozás is súlyos megsértése az általuk szerkesztett trianoni békeszerződésnek. Ez a békeakta ugyanis

sok rosszat tartalmaz, csak egy jó van benne: függetlenségünk kimondása. Most ezt is elvették, mert belügyeinkbe avatkoznak be. Hogy mi legyen a magyar királysággal, az a mi belső ügyünk. Mégis ciklikálnak, hogy mi történjék vele. Hát ez függetlenség?! Négy-száz évig küzdöttünk az osztrák elnyomás ellen. Most — bal' Isten — megszabadultunk tőle. De az osztrák helyett itt a nyakunkon a cseh és szerb hatalmaskodás. A cseh és szerb kormányok mozgósították ellenünk. Nem csupán a magyar trón kiűzését követelték, hanem mozgósítási költségeket s még azt is, hogy milyen kormány és beosztás legyen Magyarországon. Függetlenségünket megsemmisítéssel fenyegeti a cseh és szerb beavatkozás. Ha Kossuth Lajos ma élne, ma ép úgy viaskodna Prágával és Belgráddal, mint bajdan Béccsel.

*

FÖLDMÍVESEK A POLITIKÁBAN. *Hiába versengnek a képművelek, melyek kiszorítják a másikat, még se csinálnak igazi földművespolitikát, ha nem törődnek a föld-reform és a kenyérgazdaság becsületes megoldásával. Az új*

Képek a meggyusult királypucsról.

1. A királyi pár fogadtatása Győrben. A királyné oldalán Rakovszky István; 2. A királyi pár es Ostenburg őrnagy az almásfűzitői állomáson; 3. A királyi pár kísérete a királyi vonat előtt az ácsi állomáson. Középen Andrásy Gyula gróf, jobboldalt Ostenburg őrnagy, baloldalt Eszterházy Lujza grófnő; 4. A királyi pár misét hallgat a torbágyi állomáson; 5. A királyi pár áldozik a torbágyi tabori misén; 6. Bix-Torbágy lakossága a királyi pár előtt. (Jelky Gyula felvételei.)

Barázda» és a «Vasárnap» szerkesztőségébe, mióta megjelent felbivásunk, naponta jönnek a falu küldöttei, hogy községünkben a földmegosztás ügyét velünk elindítsák. Egész sereg falu lakosságának szerettük azóta megnyugvást, mert legjobb felszereléssel juttatjuk kérésüket a Földbirtokrendező Bírósághoz. Önzetlen sejtő munkánk örömteljes reménységgel tölti el a kérgestenyérű földművesküldötteket s látszik rajtuk, hogy ezt lehintik a mai idők igazi földművespolitikájának. A másik a kenyér, meg a munka dolga. Közmunkát követelünk, útépitéseket, belvízlecsapolást, árvédelmi földmunkákat s aki saját bibáján kívül nem jutott már tavasz óta munkához, azoknak olcsóbb kenyeret. Mert nem igaz az, hogy a földmunkások túlnyomó része nem akarna dolgozni. Akar, csak nincs megszervezve jól a munkaközvetítés. Persze, hogy drága a 2500 koronás búza. De még drágább a 6—7000 koronás ruha, az 1000 koronás ka-

elnök ismertette a törvényjavaslat tervezetét, amely intézkedik egyfelől IV. Károly uralkodó jogainak, másrészt a Habsburg-biz örökösödésének megszünteléséről. A pártok képviselői egyhangúlag elfogadják a tervezetet. Ugyanezen a napon este a két testvérpárt külön-külön értekezletet tartott a javaslat ügyében.

Nemzetgyűlés.

November 3. Gidl Gáspár elnök jelentést tett a király-puccs miatt letartóztatott képviselők ellen megindított eljárásra nézve. Bethlen István gróf miniszterelnök benyújtotta

a detronizációs törvényjavaslatot

s kérte annak sürgős letárgyalását. A nemzetgyűlés közjogi bizottsága azonnal letárgyalta a javaslatot, ezután pedig Rubinek István előadó ismertette a bizottság jelentését a Ház színe előtt.

November 4. Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb beszédben fejtette ki, miért volt szükség a törvényjavaslat beterjesztésére és tiltakozását fejezte ki a batalknak belügyeinkbe való beavatkozása ellen. Apponyi Albert gróf a javaslat ellen foglalt állást azzal a kijelentéssel, hogy a nemzetgyűlésnek nincs joga ezt a törvényt meghozni. A kisgazda- és földművespárt nevében Kossó István szólalt fel és hangsúlyozta, hogy

bár elítéli a külső beavatkozást, szíve szerint cselekszik, amidőn a törvényjavaslatot megszakasztja.

Kovács J. István szintén szembehelyezkedett Apponyi gróf álláspontjával.

November 5. A trónfosztó javaslat folytatólagos tárgyalásánál Rassy Károly,

Balla Aladár és Dömötör Mihály szólaltak fel. Az interpellációk során Barla Szabó József hívta fel a földművelésügyi miniszter figyelmét a kishaszonbérletek körüli visszaélésekre. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy

a kormány elhatározta már, hogy a nagybirtokosokat hatékonyabb intézkedésekkel kényszeríti a kishaszonbérletekről hozott törvény betartására.

November 6. A nemzetgyűlés — hogy eleget tehesen a nagyhatalmak kívánságának, amely szerint november hó 8-áig a trónfosztási javaslatot tető alá kell hozni — vasárnap is tartott ülést, amelyen bormadzsori olvasásban is elfogadják a javaslatot. A nemzetgyűlés ezután bizonytalan időre elnapolta üléseit.

A kormány lemondása.

Amíg a királypuccsal kapcsolatos külpolitikai helyzet teljesen tisztázódik, a kormány telyén marad. Ezután

Portoroseban (Olaszország) az Osztrák Magyar monarchia utódállamai értekezletre gyűltek egybe, hogy az égetően sürgős gazdasági és forgalmi kérdésekben megállapodásokat kössenek. Képünk a magyar küldöttséget mutatja be, középen Scitovszky államtitkárral, a küldöttség vezetőjével.

lap, meg a 600 koronás kapca. Míg a képviselők egyrésze azzal üli agyon az időt, hogy ki a kuruc, ki a labanc, addig biába nevezik magukat igazi, meg igazibb, meg patentrozott kisgazdapártiaknak meg keresztényeknek. A mi politikánk az igazi földműves, munkás- és kisgazdapolitika, de keresztény is: amely földet, kenyeret és munkát s ezzel békét és megelégedést akar a magyar népnek. Erre egyesüljenek a pártok, mert biába a cifra név, ha nem állják a programot.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A trónfosztó törvényjavaslat sürgős tárgyalási módjának megállapítása érdekében Bethlen István gróf miniszterelnök november 2-án délelőtti értekezletre hívta meg a pártok képviselőit. Az értekezleten a miniszter-

azonban benyújtja lemondását. Az új kormány feje ismét *Bethlen István* gróf lesz, aki hódmezővásárhelyi választói előtt november hó közepén fogja kifejezni programját, amely a pécsi programmal szemben az elmúlt események következtében bizonyos módosításra szorul, viszont erőteljesen hangsúlyozni fogja a gazdasági és társadalmi feladatok halaszthatatlan végrehajtását. A hódmezővásárhelyi program alapján fog megalakulni az egységes kormányzópárt.

A kiscgazdapárt győzelme a felszabadult területeken.

A szerb megszállás alól felszabadult területeken megtartott választásokon a kiscgazda- és földművespárt teljes győzelmet aratott. Kilenc vidéki kerületből öt kerületben abszolút szótöbbséggel győztek a párt jelöltjei, egy kerületben pedig, ahol pótválasztásra került volna a sor, az ellenpárt jelöltjének lemondása folytán hasonlóan a kiscgazda- és földművespárt jelöltje győzött, egy kerületben pedig pótválasztás lesz. Az új kiscgazda- és földművespárti képviselők a következők: *Bodó János* (Szőreg), *Kiss Menyhért* (Kiszombor), *Prakatur Tamás* (Mohács), *Simon János* (Siklós), *Mándi Samu* (Dárda) és *Gossmann Márton* (Villány).

MEZŐGAZDASÁG

Étkezési hüvelyesek termelése.

Irta: *Közma Péter.*

A kenyérgabonamagvak után emberi táplálkozás szempontjából úgy zöld, mint száraz állapotban való használatára a hüvelyeseknek van a legnagyobb fontossága. Hogy ezek termelése a háborút megelőző években nem érte el a kívánt mértéket, annak okát abban találom, hogy azok termelése nem volt gazdaságos, mivel egykoronás húsárak mellett azokat könnyen lehetett pótolni. Jelenleg, de még jó égy pár évig is, még a húsárak magasak lesznek, a hüvelyesek fogják a nagy fogyasztóközönség hússzükségletét nagyrészt pótolni; azok termelése tehát úgy a nagyobb, mint a kisbirtokon igen jövedelmező lesz.

Hogy a borsó, bab, lencse közül melyiket termessze a gazda, az tisztán a helyi körülményektől függ, mivel hazánkban egyetlenegy vidék sincs, ahol a három fő étkezési hüvelyes közül valamelyik, esetleg mindhárom termelhető nem volna. Saját érdekben cselekszik tehát minden gazda, ha idejében megbízható, tiszta vetőmagról gondoskodik, mert tavasszal csak nagyon drágán vagy sehogyan sem tudja beszerezni.

A bab vethető géppel sorba, fészkelve, vagy mint kiscgazdánál általában szokásos, kukorica, krumpli közé. Legbiztosabb és legbővebb termést ad fészkekben 50 centiméter sor- és 50 centiméter növénytávolságra ültetve. Nagyon fontos, hogy a vetőmag ne legyen kevert, t. i. fehérrsárgával, barnával, aprószemű nagyszeművel stb., mert az ily kevert magnak az értékesítése igen nehéz.

A borsók közül a viktória, csicseri és cukorborsó jöhet figyelembe. Izletesebb a viktória, de bővebbtermő a csicseri borsó, melynek előnye az is, hogy sohasem zsiszik. A cukorborsót csak városok és nagyobb fogyasztó piacok közelében érdemes termelni, ahol jól értékesíthető.

Ami végül a lencse termelését illeti, annál különös gond fordítandó arra, nehogy túl kövér földbe kerüljön, mert az ilyen talajon folyton virágozik, magot azonban nem köt. Nem szereti a túl kötött, nyirkos agyagtalajt, egyebként bárhol megterem, de legjobban díszlik a könnyű homokos vályogtalajon, ahol kedvező időjárás mellett tisztán vetve, 10—12 métermázsza szemtermést is adhat. Arpával vagy zabbal keverten vetni csak ott tanácsos, hol a szükséges tisztítógépek a gazdák rendelkezésére állanak.

Mennyi sertést hizlalhatunk 1 kat. hold kukoricavetésből, ha 5 mm. kukoricát számítunk egy sertésre? Irta: *Grabner Emil.*

2 darabot hizlalhatunk 10 mm. kukoricatermésből. Ennyit terem a kukorica a gyengébb trágyaerejű, csupán csak kétszer kapált, tavasszal szántott földben, el-

fajtazott kukorica vetőmag után. Akkor is, ha jó fajtát vetünk silány földbe. Száraz időjárás esetén ilyen munka után 10 mm.-nál sokkal kevesebb kukorica terem, tehát

egy hold terméséből még két sertést sem hizlalhatunk. Csak jó évjáratban lehetséges az, hogy ilyen munka után nagyobb termést adjon a kukorica, de a sorsa az időjárás szélségeitől függ.

3 darabot hizlalhatunk 15 mm. kukoricatermésből. Jó trágyázott és többször kapált földben, különösen akkor, ha ősszel szánjuk azt és a téli nedvességet is felszívadjuk vele 15 mm.

szemes kukoricát és annál többet terem a föld. Ugyancsak ilyen a termése, ha jó kukorica fajtát termelünk, de nem adunk alája tökéletes munkát; éppen úgy, a legjobb munka is alig ad ennél sokkal több termést, ha silány kukorica fajtát termelünk. Jó évjárat fokozhatja ezt a termést, de jobb munka után ilyen esetben még többet arathatunk.

4 darabot hizlalhatunk 20 mm. kukoricatermésből. Jó kukorica fajta után, trágyázott, ősszel szántott, kellő földben, különösen akkor, ha nyáron át nem kétszer,

hanem annyiszor kapáljuk a kukorica vetést, ahányszor az szükséges, akkor 1 holdon 20 mm.-nál több kukoricát arathatunk és így 4 sertésnél többet hizlalhatunk belőle. Ilyen vetés rossz időjárás esetén sem megy tönkre és jó időjárásnál 25, sőt 30 mm. szemes termést adhat. Nagy különbség ez a jó munka javára. Azért érdemes a tökéletes termelő munkára törekedni.

Ha erősen trágyázunk a kukorica alá, de rossz fajtát termelünk, ha jó fajtát vetünk, de nem trágyázunk, ha trágyázunk és jó fajtát termelünk, de rosszul mivel földbe vetjük és a kellő számú kapálást nem adjuk meg neki, egyaránt oda jutunk, hogy nem lesz tökéletes kukorica termésünk. Ezért a munkánk összes részleteiben a tökéletes munkára törekedjünk, akkor 1 hold kukorica terméséből nem 4, hanem 5 sertést hizlalhatunk.

November hó 1-én a miniszterelnökség tisztviselői bensőséges ünnep keretében áldoztak Tisza István gróf emlékének. Képünk a nagy magyar államférfiu emléktábláját örökíti meg.

TRÁGYAKEZELÉS. A trágyakezelés feladata az, hogy megőrizze az összes növényi tápanyagokat a trágyában mindaddig, míg az istállótrágya a talajba nem szántatik. Ezért legnagyobb hibá, ha a trágyatelep talaja és a ganajlé két oldala nedvességet áteresztő, vagy ha a ganajlé nem egy kúba, illetőleg fölöbe esott hordóba gyűjtetik össze, hanem elfolyhat az udvarra s így veszendőbe mehet. Ma-odsor meg kell akadályozni, hogy a trágya a telepen erélyes erjedésbe menjen át, mert az így erélyes erjedés következtében gázalakú termékek jönnek létre és elillannak. A nagymérvű bomlást úgy akadályozzuk meg, ha a trágya közül a levegőt lehetőleg kiszorítjuk. Ezért a trágyát a telepen nap-nap után egyenletesen el kell teríteni s 1-2 alkalommal betaposztatni. Az okzerű trágyakezelés eszerint nem ad sok munkát, a termésben pedig arannyal fizet.

BAROMFIKOLERA. E ragadós betegség mindenféle szárnyason előfordulhat. Neha hirtelen, gutaütés-zerűen öli meg az állatot, máskor pedig a gubbasztó, évágytalan, hasmenéses baromfi napokig betegskedik, miközben nyálkás anyag is folyhat ki orrlyukáiból. Jólalt alakjában hetekig tartó hasmenés és fokozatos soványodás jelzik a betegséget. A kórokozó baktériumok a betegek bélsarában, nyálkás ürülékében és a hullák minden részében jelen vannak. Ennek tudatával könnyű elképzelni, hogy a betegség hogyan terjed. Idűlten beteg állatok jönnek esetleg udvarunkba, melyeken a betegség tünetei alig észlelhetők, de baktériumokkal mégis telve vannak s így elsűrják azokat bélsarukkal az egész udvaron. Galambok, verebek stb. madarak is hozhatják a ragályanyagot lábaikön fertőzött udvarokból. A már beteg állatokon baronfikolera ellenes vérsavóval (szérum) gyógyíthatók. A fertőzés veszélyének kitétek pedig vírusos ojtóanyaggal 2-5 hónapra immunissá (ellenállóvá) tehetők.

HEMPEL FRIDA, Amerika legkiválóbb ének-művésznője, aki 2500 dollár (vöbbs mint félmillió korona) tiszteletdíjat kap esténként, — eredeti (Original) «Gramophon»-hanglemezen meghallgatható Sternberg királyi udvari hangszergyár VII. ker., Rákóczi út 60. sz. «Gramophon»-osztályában.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Kérelem olvasóinkhoz!

Adatokat gyűjtünk arra vonatkozóan, hogy milyen volt a háborús évek hatása népünk gazdasági és erkölcsi életére. A szerzendő adatok egy nagy világirodalmi munka számára szükségesek. Kérjük azt a kedves olvasónkat, aki segíteni kíván nekünk, válaszoljon alábbi kérdéseinkre. Azt is megköszönjük, ha csak egy kérdésre ad feleletet.

A kérdések a következők:

1. A község lakói miben szenvedtek leginkább hiányt a háború idején? Mi volt a legnagyobb panasz?
2. Milyen foglalkozásbelieknek ment jól a dolguk, kiknek ment rosszul?
3. Kik szereztek nagyobb ingatlant a háború idején?
4. Káros volt-e a háborús állapotok hatása a nép erkölcsi életére s miben jelentkeztek a káros hatások? (Vadházasságok, alkoholizmus, kihágások, vétések, az iskoláztatás, templombajárás csökkenése, osztályútlökődés stb.)

A válaszokat nyilvánosan nyugtázni fogjuk, a tanulságokat pedig a Vasárnapban is megírjuk.

A szerkesztőség.

A KORMÁNYZÓ KEGYELMI RENDELETET BOCSÁTOTT KI. Horthy Miklós kormányzó magas kéziratot adott ki, amelyben a pártoskodás szellemétől meghasonlott lelkek nyugalmát helyreállítani óhajtván, *kegyelemben részesíti: azokat, akik az alkotmányos rend és uralom ellen legutóbb intézett támadásban bármilyen módon résztvettek, kivéve a támadás szervezőit és irányítóit; azokat a felelőket, akik a területi építés megvédésének szolgálatában bűncselekményt követtek el, ha a kormány ismeretes kiáltványában foglalt felhívás alapján visszatértek békés foglalkozásukhoz; azokat, akik az 1918. évi október hó 31. napja óta bűnösen felidézett bázis- és társadalomeellenes forradalmak idején a nemzeti eszme és magyar faj ellen elkövetett cselekmények hatása alatt, vagy abban a téves meggyőződésben, hogy cselekményükkel a nemzeti eszme érdekét szolgálják: bűncselekményét követtek el. Azok, akik nyereségvágyból követtek el bűncselekményt, vagy tíz éven belül nyereségvágyból elkövetett bűntett miatt hat hónapot meghaladó szabadságvesztésbüntetésre el voltak ítélve, nem részesülhetnek kegyelemben.*

KÁROLY KIRÁLYT KONSTANTINÁPOLYBA VITTEK. A királyt szállító angol naszád Zimonyánál zátonyra futott, így a királyi párt külön vonaton vitték Galacig s innen tovább folytatta útját hajón Konstantinápoly irányában. A nagyhatalmak még mindig nem döntöttek Károly újabb tartózkodási helyéről, mivel a Madeira-szigeten való internálás felöl a portugál kormány végleges választ még nem adott. A hozzájárulást azonban biztosra veszik és *Funchalban* Madeira fővárosában már minden előkészület megtörtént a király elhelyezésére. — A király-puccs előkészítésével kapcsolatban letartóztatott politikusok a peszvidéki ügyészség fogházában vannak, ahol az eljárást megindították ellenük.

Nyugatmagyarországi felkelő teljes hadifelszerelésével.

KÉSZÜLŐ- DÉS A NYUGAT- MAGYAROR- SZÁGI NÉP- SZAVAZÁSRA.

A Sopronmegyei Kőr a küszöbön álló nyugatmagyarországi népszavazással kapcsolatban fölhívtá intéz az országban szétszórta élő földiekhez, akik Sopronban, Brennbergben, Fertőrákoson, Ágfalván, Bánfalván, Harkán, Kőbáán, Balfon, Bőzon, vagy Nagycenkén születtek és november elsejével huszonegyedik életévüket már betöltötték, hogy személyi adataikat haladéktalanul jelentsek be írásban Thiring Gusztáv dr.-nak, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatójának (Budapest, Szervita-tér 8). Közöljék egyúttal a

huszonegy éven felüli családtagjaik személyi adatait is, valamint azt, hogy a népszavazás idején számíthatnak-e rokonaiknál lakásra és ellátásra. Erre azért van szükség, hogy gondoskodás történhessen a szavazásra jogosultaknak — anyagi megterheltelessük nélkül — a népszavazás területére való szállításáról és élemezéséről. A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének elnöke felhívja mindazokat a közszolgálati alkalmazottakat, beleértve a vasutasokat is, hogy, akik Sopronban vagy a környéki kilenc községben születtek, vagy odaváló illetőségűek, a népszavazás idején tartózkodjanak Sopronban és vegyenek részt a szavazásban. Az oda- és visszautazás tekintetében a legteljesebb könnyítést fogják megadni.

TÖRÖKORSZÁG NEM HAJLANDÓ BÉKÉT KÖTNI A GÖRÖGÖKKEL.

A török nemzetgyűlés kijelentette, hogy Görögország kivételével a többi hatalmakkal hajlandó békét kötni a következő feltételek mellett: Feltétlenül semlegeség a török-görögviszályban. Törökország teljes függetlenségének elismerése. A görög hajóhad eltávolítása a szerleges zónából.

ERDÉLYBŐL KILENC SZAZ
KILOGRAMM ARANYAT VIT-
TEK KI. Angliába és Belgiumba
900 kilogramm aranyat szállít
Románia a 12 apostol bányából.

A JAPÁN MINISZTERELNÖK POLITIKAI
MERÉNYLET ÁLDOZATA LETT. Hara japán miniszterelnököt a tokiói pályaudvaron meggyilkolták. A gyilkos rövid kardot döfött a mellébe. Úgy tudják, hogy a merénylet politikai jellegű és az úgynevezett «Erdő-
kár» szervezet követte el, amely szélső nacionalistákból áll. A merénylő egy koreai pincér, akit sikerült elfogni.

A JÓVÁTÉTELI BIZOTTSÁG MEGKEZDTE
MŰKÖDÉSET BUDAPESTEN. A párisi jóvátételei bizottság kiküldöttei napokkal ezelőtt Budapesten jártak és azokat az adatokat, amelyek alapul szolgálhatnak a háború előtti államvagyon megállapításához, jegyzékbe foglalták, amelyet bemurattak Parisban a jóvátételei bizottságnak. A magyar kormány a beszolgáltatott anyagon felül is tovább végzi az adat beszerzési munkát, amelyhez külön hivatalt állított fel. A hivatal Magyar Felülvizsgáló és Egyeztető Hivatal néven működik, elnöke Schöber államtitkár. A jóvátételei bizottság, amelynek vezetője Mr. Herbert, szombaton érkezett meg a fővárosba és már megkezdte működését. A bizottságban nagy számmal vannak képviselve az olaszok. Jean Herbert főtitkár és Chevigné titkár tisztelegtek Barffy Miklós külügyminiszternél.

AHOL FÜVEL, GYÖKÉRREL, FAKÉREGGEL
ÉLNEK. Oroszországban a szamarai kormányzóságban napról-napra nő az éhezők száma. E kormányzóságban körülbelül két és félmillió ember szenved éhséget. Az éhínség már eddig is sok gyermek életét pusztította el. A felnőttek között a kiűréses- és a hastifusz dül. A kormányzóság északi járásaiban a lakosság fűvel, gyökérrel, fakéreggel és földdel él. A tatár köztársaságban sok szülő megéli gyermekét, hogy megmenjen a szenvedésektől. A halandóság napról-napra ijesztő arányokban növekszik.

ELTEMETTÉK LAJOS BAJOR KIRÁLYT. Lajos és Mária Terézia királyné temetése az elmúlt héten volt Münchenben. A gyászmenet, amelyen kétszáz egyesület vett részt, körülbelül harmincezer tagjával és több mint negyvenezer iskolagyermek, a Lajos-templomhoz ment és elvonult az ott félravezetett koporsók előtt.

Nyugatmagyarországi felkelők.

KÜZDELEM AZ EGYKE ELLEN. A Dunántúl egész keresztény társadalma megmozdult és missziót alapított az egyke-rend-zet leküzdésére, amely különösen Csonka-Magyarországnak ebben a részében tizedeli a különben is megcsappant magyarságot. A mozgalom élén Széles Sándor gyűdi ref. lelkész áll. A mozgalom egyre terjed és remélhető, hogy hamarosan országos jellegű lesz.

HÁROMSZÁZ BARANYAI EMIGRÁNS VAN BELGRÁDBAN A legutóbbi belgrádi statisztika szerint a szerb főváros lakosainak száma 117 740 és összesen 7465 lakóháza van. A lakosság nemzetiség szerint így oszlik meg: szerb-horvát 98 000, szlovén 1250, többi szláv 3100, román 300, olasz 180, magyar 1650 (közöttük 350 baranyai emigrált), 3200 német, ezenkívül néhány ezer muzulmán, albán és török együttvéve.

BIRTOKOK KICSERÉLÉSE — ORSZÁGOKON KERESZTÜL. A baranyai és a bajai háromszög kiürítése után sok birtokos akad Szabadkán, Bácskában és általában Jugoszláviában, akiknek földje Magyarországon van. Viszont sokan élnek Magyarországon, akiknek birtokaik Bácskában vannak. Egyes pénzintézetek mozgalmat indítottak, hogy az ilyen birtokokat kölcsönösen kicseréljék. Ezidőszertint már folyamatban is van több birtok kicserélése.

SZÁZ KORONA A FÖLMENTÉS A HÁZASSÁGI KIHIRDETÉS ALÓL. Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a házasság kihirdetése alól megadott felmentésért ezentúl száz korona díjat kell fizetni. Ha a házasságkötők szegénységüket hivatalos bizonyítvánnyal igazolják, a felmentés díjmentes.

HETVENKÉTEZER FRANK KÁRTÉRÍTÉST KÖVETELNEK KÁROLY KIRALYTÓL A REPÜLŐGÉPÉRT. Az *Ad Astra* svájci leghajózási részvénytársaság 72.000 frank kártérítést követel azért a repülőgéperért, amelyen Károly Magyarországra vi-szatért. A követelés biztosítékaul a társaság zar alá vettette Károly királynak két automobilját és egy 39.000 frank-ról szóló takarékpénztári követelését.

RAKOVSKZY ISTVÁN CSALÁDJÁT IS LETARTÓZTATTÁK A CSEHEK. Rakovszky Istvánnak nemcsak a fia, hanem a Felvidéken tartózkodó feleségét és leányát is letartóztatták és internálták a csehek.

Képeskönyv-kiállítás a fővárosi Iparművészeti Múzeumban.

* TANÁCSADÓ *

KÉRDÉS. *Sefförnek hol tanulhatok ki? (B. F.)* — **FELELET.** A gépkocsivezetést bárhol megtanulhatja, de van állami sefför-iskola is Budapesten, X., Százados-utca 14. szám alatt. Ha kitanult, vizsgáznia kell és a sikeres vizsga esetén gépkocsivezetői igazolványt kap.

KÉRDÉS. *Mivel mossam a hajam, hogy fényes legyen? Az archizidtalanság ellen mivel védekezem? (Cz. Piroška, Csonka-tornya.)* — **FELELET.** Szépségápolásra szereket nem ajánlunk. Tessék egy lelkiismeretes orvoshoz fordulni.

LEÉGETT A PÁLFFY-TÉRI LAKTANYA ANYAGRAKTÁRA. Szombaton hajnalban kigyulladt a Pálffy téri Raderzky-hidaszlaktanyának az udvaron álló hatalmas raktarhelyisége. A fővárosi tűzoltóság nagy készenléttel vonult ki a tűz színhelyére. Reggel felé sikerült a tűz elszigetelése s csak akkor vált nyilvánvalóvá a borzalmas pusztulás. Sajnos, a derék tűzoltók közül is áldozatot kívánt a borzalmas katasztrófa: *Robonczy János* csövezető a második emelet folyosójával az égő üszkők közé zuhant s csak megszenesedett holtestét találták meg. A tűz áldozata lett a raktár mellett lakó két család is, nyolc-tíz ember, kiket álmukban lepett meg a vörös kakas és menekülni már nem tudtak. Két tűzoltó súlyosan megsebesült. A kár mintegy hatvan millió korona. A tűz okát eddig még nem tudták megállapítani.

A HOLD TÉR*ÉPE. A francia tudományos akadémia előtt a minap mutatták be a párisi csillagvizsgáló intézet egyik híres tudósának, *Le Morvan* huszonöt esztendő óta szakadatlan munkájának gyümölcsét: a hold látható felének teljes és aprólékosan hű térképét. Az atlasz negyvennyolc lapból áll és az első holdbéli térkép, amely tökéletes a maga nemében. Az *Echo de Paris* című lap munkatársa fölkereste a tudóst, aki a következő érdekes dolgokat mondotta huszonöt évi munkálkodásának gyümölcseről: «Kemény munka volt főleg a hold felületének sorozatos lefényképezése: nem kevesebb mint 8000 fényképet készítettünk és mégis csak a legszembeszökőbb részeket sikerült eddig feldolgoznunk. — «Hogyan ismerik ki magukat a hold számtalan krátere között?» — kérdezte az újságíró. — «A holdnak épen úgy megvannak a maga tengerei, oceanai, hegylancjai, hegyormai akárcsak a földnek. Kőd-tenger, Nektár-tenger, Jeges-tenger, A Viharok-tengere, Alpések, Kárpátok, Kordillerák — a neveket a föld vizei és hegyei után vettük. Nincs a holdon egyetlen egy csúcs vagy öböl, amelynek ne volna már neve. Mindez azelőtt csupán felületes metszetekről volt ismeretes, most már azonban a fényképek teljesen hű másolatát adják a hold tájsainak. A legújabb térképnek főként az a haszna van, hogy alapul szolgál a hold további beható tanulmányozására és ezután majd ellenőrizni lehet, ha netalán valami változás történnék a hold felületén.

ÚJ HANGRŐ-ÍTŐKÉSZÜLÉK. Két amerikai — olvassuk a *newyorki* lapokban — olyan hangfogókészüléket talált föl, amely nemcsak hogy fölfogja és irányítja, hanem fölsíkeltető módon megerősíti a hangot. A találmánynak beláthatatlan jövője van. Az első kísérletek csakugyan nyugtalanítóak jövőendőbeli békeségünkre nézve. A heggedű hangja például csak két kilométer távolságra elhallatszik, ennyire fölfokozza a szerkezet és egy szónok szeles időben is 800 méternyi távolságra elhallathatja szavát.

AZ AUTÓK BIRODALMA. Amerika autókivitele — mint olvassuk — az utóbbi években ugyancsak megnőtt. A múlt évben 115.519 személyautót vittek ki az országból, negyvenegy és fél millió dollár értékben. Az összes gépkocsikivitel pedig 139 875 darabot tesz ki, az 1917. évi 80.785 darab autóval szemben.

AZ OROSZ SZOVJET SZOBROT EMELT JUDÁS-NAK. Henning Kehler, a dán vöröskereszt-egylet megbízottja, aki 1917—18. években a hadifoglyok érdekében beutazta Szibériát, most teite közzé könyv alakjában utazásainak emlékeit. Elmondja ebben, — többek közt — hogy Kazán közelében, Sviagorod városában tanuja volt egy szobor leleplezésének, melyet Judás emlékére emelt a szovjet. Judás zsidó volt, Krisztus árulója. A zsidó szemében az érdemel szobrot, ki árulója a krisztusi ügynek.

ÖNGYILKOS LETT KIVÁNCISISÁGBÓL. A Rajna vidékét megszállva tartó amerikai csapatok egyik katonája a minap Koblenzben öngyilkossági szándékkal magára lőtt és meghalt. Hátrahagyott levelében tettének okául azt jelölte meg, hogy *kiváncsiságból lett öngyilkos.* Nem tudta kívánni a halálon túl következő életet, amelyre kimondhatatlanul kíváncsi volt.

HAJNALI SZIVÁRVÁNY. A minap hajnalban *Felsőltódn* ritka természeti tűnényt figyeltek meg. *A kora reggeli órákban észak-nyugat felé hatalmas ívű élesen színezett szivárványt láttak fel,* mely csaknem egy órán át volt megfigyelhető Nyugat-magyarország fölött.

A CSILLAGÁSZOK ÓSEI. Közismerten a *kaldéusokat* tartják a legrégebb csillagászoknak, pedig — mint olvastuk egy német természettudományi közlönyben — már ezeknek is voltak elődei, szóval ezelőtt 30—40.000 esztendővel is voltak már csillagászok. Egy francia régész ugyanis olyan kővéseket talált, amelyek a Nagy Medvét, azaz a Göncölszekér hét csillagát ábrázolják. Egyébként nem csoda, ha a Göncölszekérnek feltűnő alakja már az ősemberek figyelmét is magára vonta.

A FAL. Egy túlzású-folt villamoson nagy a szorongás. Egy kikent kifent dáma pöffszkedve szól a szomszédjára, egy fiatalemberre:

— Kérem, ne támaszkodjék rám, nem vagyok én fal!

A fiatalember ránéz s nyugodtan válaszol:

— Ha már támaszkodni akarnék, akkor sem ilyen ócska, rosszul mázolt falat választanék. ki.

AZ ÁRDRÁGÍTÁS PÁLMÁJA. A bolsevisták az általuk megszállott Georgiát, Azerbejdzsánt és Örményországot teljesen kifosztották va-úti fölszereléséből. A georgiai vasút 219 mozdonyából csak 49-et hagytak meg. 170-et magukkal hurcoltak *A vasúti tarifát pedig nem kevesebb, mint 20.000% al emelték fel,* úgy hogy senki sem tudja a viteldíjat megfizetni. Ezek után az árdrágítás terén kétségkívül a bolsevistákat illeti a palma!

REJTVÉNY.

Beküldte: Boros Mihály (Eger).

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 48-ik számunkban közöljük.

A 43-ik számunkban közölt képrejtvény helyes megfejtése: Szépen dül a kalász tarlójára, mikor tizenhárom kasza egysorjában vágja.

Megfejtették: Sivák Ferenc, Velési János, ifj. Fülöp Ferenc, Pető Kalmán, Hegyi József, Schmidtó János, Nemes István, Körözs Istvánne, Permes Lajos, Sipos István, ifj. Rítez István, Baltányi Sándor, Kukás Gizella, ifj. Szécsi János, Baráth Miklós, Köhl Jenő, Sumi Ferenc, Cseppentő Eszti, Gere Pirokska és Juliska, Vedródy Gusztáv, Boros Mihály, Lunczner József, Megyeri István, Sinkó Mancika, Bankó György, Barkóczy József, Nagy Eszti, id. Boros Pál, Szijjártó Szabó Benjámin, Gulyás László, Gaál József, ifj. Hamza István, Nyíri Gyula, Szobek Lóránd, Kovács József, ifj. Kigyós Ferenc, ifj. Lengyel József, Hangya személynete Szabadszállás, Szűcs Lajos, Ivánkócs József, Nyikos Róza, Nagy László, ifj. Józsa Lajos, Timár Lajos, Lamos Mihály, Nagy István, Hohhe Lajos, Urbán István, Sándor Károly, Szabó Elek, D. Toth Imre, ifj. Lénart János, Bíró Márton, Koricsanszky László, Gaál Jenő, Horváth Károly.

Jutalomkönyvet nyertek: Lunczner József (Csanodapáca), Simkó Mancika (Csanodapáca), Bankó György (Békéscsaba), Barkóczy József (Tengőd), ifj. Hamza István (Mezőberény), Kovács József (Erdőcsokonyo), Lamos Mihály (Heréd), Nagy István (Szendről), ifj. Lénart János (Hercegfalva), Szabó Elek (Vitka).

A 44-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER

kir. udvari szállító BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5. Általánosan elismert legjobb világhírű hangszerek és húrok. Legnagyobb gyár. Javítások és hangolásokban megbízható munkák.

Látta már a legszébb és legolcsóbb 1922. évi naptárakat?

Ha még nem látta, akkor siessen a legközelebbi Uj Barázda és Vasárnap árusítóhoz, avagy a legközelebbi «Hangya» boltba és nezze meg az:

Uj Barázda 1922. évi naptárát . . . ára 20 K Falu Naptárát 1922. évre ára 15 K Nagy Képes Családi Naptárát 1922. évre ára 20 K Vasárnap Naptárát 1922. évre ára 15 K

Ezeket a naptárakat a legjobb árúknál írják. Gazdasági részük az ország legelő gazdáinak tapasztalatait, tanúságait tartalmazza. Elbeszélésekkel, tréfákkal szórakoztatnak; csodaszép képekkel gyönyörködtetnek, gazdasági cikkeikkel oktatnak. Megrendelhetők a kiadóhivatal (Múzeum-körút 1.) útján is.

Hogyan indíthatjuk meg a földbirtok reformtörvény végrehajtását?

Eddig az volt a baj, hogy senki sem tudta, hogyan kell földet kérni. Ha eredményesen akarunk földet kérni, hozzassuk meg magunkat az UJ BARAZDA és VASÁRNAP által 10 koronában kiadott (ebben a 10 koronában már a K 2.— választéky ára is befoglalatik) **kérvény űrlapot**, töltés azt ki és küldjük azt be a VASÁRNAP szerkesztőségébe. Mi a kérvényeket, ha az látjuk a benne lévő adatokból, hogy s korre van kitalás, az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz viszük s ezzel elérjük, hogy az illető községben a hatósági eljárás tenyleg megindul. — Igen ajánlatos a kérvény űrlappal egyidejűleg a

Hogyan lehet földhöz jutni? című földbirtok reformtörvény magyarázatot ára K 12.— és a **Földbirtok reformtörvény végrehajtási utasítását** ára K 10.— mehozatni, nehogy a kérvény űr ap helytelen kitöltése folytán az ügy elntézését ide-oda levelezgetéssel késleltessük.

A két könyvecske es a kérvény űrlap megrendelhető összesen **32** koronáért a kiadóhivatal útján **Budapest, IV. ker. Múzeum-körút 1.**

SZIVÁRVÁNY

ELBESZÉLÉS
IRTA: TÁRNAJ ISTVÁN

(9. folytatás)

— Meghurcol miatta az egész világ, rajtam köszörüli a nyelvét még az utolsó szajha is, aki odaadja magát minden jöttment pénzéért és nekem

nem lehet szavam, nekem csak túrnóm kell. Keserűségben még én is megátkozom azt a kis párat, én, aki a világra hoztam, kinek védenie kéne. Megátkozom, hogy mért lett.

— A szülőket a gyerekekben veri meg az Isten.

— Hiszen maga tudja, nem voltam rossz sohasem.

Tudja, hogy magát szerettem. Tudja, hogy volt károm más is, módosak is, de én magát választottam. Nem szemrehányásképpen mondom, de úgy van, hogy míg magával voltam, nem tudtam semmit sem szerezni. Pedig akkor sem voltam pazarló. Amim most van, azt is nehéz munkával kuporgattam össze, hogy ne szenvedjen a gyerekem semmiben se hiányt.

István gúnyosan szólt. Minden szava csipett, mint a karikás.

— Jó segítőd volt benne.

— Igen. Nélküle nem tudom, hol lennék most. És hol lenne a maga gyereke, aki itthon maradt apa nélkül, kenyérkereső nélkül. De ő nem engedett elvesznünk. Segített, istápol, dolgozott értünk.

— Ő tudra, mért teszi.

— Cselédbérért nem tette, az igaz. Mert megfizetett cseléd nem dolgozik úgy, ahogy ő dolgozott értünk. Jó szívből, barátságból tette. Sose közeledett hozzám egy hamis gondolattal. Kint hált a tornácán és őrizte a házunkat, mint a házőrző kutya. És védett, és gondozott és tanította a maga fiát tisztelni a maga emlékét.

— A jó ember. A derék.

— Igen, a jó ember. Mer jó ember vót. Nem ebbe a bűnös világba való. Nem gondolt az rosszra sohasem.

— Mégis megesett a baj.

Panni felszisszent. A sápadtsága biborpirosra vált. Két szemét lesütötte és halkán, mintha gyónna, meg-megálva, mintha belefáradt volna, kezdeti beszélni. Később a két szemét felemelte a férfira, melyekből kicsillogtak a megbánás könnyei, a szerelem drága gyöngyei. A halántékán pattanásig lüktetett a vér, alig állt a lábán, de hajszolta magát, tovább, tovább, tudjon meg az ura mindent, a legtitkosabb titkát is, amit még az Istennek sem vallott be sohasem.

— Megesett. Hónapokon át sirtam maga után. Hiába. Kiáltottam a nevét. Hiába. Epedtem utána, az ölélése, a csókja után.

Hiába. Lázás álmaimban kinyujtottam a kezem a maga álmoképe után és nem tudtam elérni. És egyszer, egy éjjel... Arattunk. Kint haltunk a tagon, mint

ilyenkor munkán magával is szoktunk. Felettünk csak a csillagos ég örködött. Ugyanaz, aki régen mi kettőnkre is borult. Gyengeség fogott el, csak a szívem vert oly erősen, hogy két kézre kellett fognom, úgy csitítanom. A kalászkokon végigsuhant a szél és valahonnan szén-szagot hozott, ami ránehezült a mellemre. Az éji bogarak ott zúgtak a fülem körül. Minden olyan volt, mint azon az éjszakán, amikor maga súgta a fülembe, hogy

szerelem hogy legyek a párja. Minden olyan volt, csak maga nem volt sehol. Kitártam a karom, tapogattam magam körül, úgy kerestem. Nem tudtam, mit teszek. Talán szólítottam is, ha ugyan jött a száraz torokból egyetlen hang is. Gábor odajött hozzám a nyöszörgésemre. Aggódott, nincs-e valami bajom. Én lázamban azt hittem, hogy maga, átkaroltam a nyakát, magamhoz szorítottam és csókoltam a száját, mint a maga ajkát. Még akkor is a maga nevét súgtam a fülebe, amikor megcsaltam vele. Magát, aki ott szenvedett értünk Cibériában.

Gábor csak nézte az asszonyt. Ott ült a nézésében az egész lelke. Minden szánalma, minden vágya, minden szerelme.

— Hát így vót?

— Azután jöttek a szánom napok. Kerültek egymás tekintetét és szólni se mertünk egymashoz. Az ő örökké dalos kedve elszakadt,

mintha elválták volna és én rettegve vártam azt az órát, amely majd meghozza a bűnöm gyümölcsét. És meggyölölük azt a kis bogarat halálosan, amikor még meg se volt és amikor meglett, még jobban gyűlöltük.

Amíg beszélt, piros volt az arca. Pirosra festette a szégyenkezés, a gyónás izgalma. A melle el elszorult, a lélekzete akadozott. Lázban is volt, fazott is. Remegett az egész teste, halálos gyöngeség fogta el minden tagját, de csak hajszolta magát tovább, tovább. Tudjon meg mindent, mondjon el mindent, azután nem bánja, ha rászakad az ég is. Mikor készen volt a nehéz vallomással, el is hagyta a megbírása. Lerogyott az asztalra, a két karjára, s úgy ömlött a szeméből a könny, mint a nyári zápor. Pedig maga se tudta, kit sirt, magát-e, azt a kis kölyköt-e, avagy hát kit mégis?

— Megesett.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése folyó év november 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

November 15 én új előfizetést nyitottunk, s mindazoknak, akik legalább egy évre előfizetnek, vagy előfizetésüket egy évvel meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen; azoknak, akik legalább egy fél évre előfizetnek, 10 korona előzetes beküldése ellenében küldjük meg díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1922. évre szóló

Vasárnap Kaptárunkat,

mely a tavalyinál nagyobb terjedelemben jelent meg.

Lapunk előfizetési ára féltre 60 korona, egész évre 110 korona.

VÁSÁR ÉS PIAC

November 8-án.

Gabonavásár. (Pévárosi árak.) Búza 2300—2325 K, rozs 1600—1650 K, takarmányra 1750—1800 K, sörárpa 1850—1875 K, 6-tengeri 1950—250 K, csöves tengeri 1450 K, morzsolt tengeri 1900—1950 K, zab 1550—1575 K, repce 300—3100 K, köles 1650—1700 K, új bab 1900—2000 K, Az árak feladó vasutállomáson értendők 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Elsőrendű széna 690—700 K, másodrendű széna 570—640 K, búkköny és muhar 750—790 K, lucerna 740—780 K, I. r. szalma 340—360 K, II. r. szalma 290—310 K, korpa 960—982 K.

Vetőmagvak. Árak nyersarúért 100 kilogrammonként: Löheremag 11.000—13.000 K, lucernamag 10.000—12.500 K, biborheremag 3200—3500 K, mák 82.0—84.0 K, cirokmag 1200—1300 K, napraforgom 1800—1850 K, Viktória borsó 1800—1900 K, lenmag 3700—3900 K, kendermag 3600—3800 K, tavaszi búkköny 1800—1900 K.

Sertésvásár. Fialat nehéz 98—101 K, kivét. 103 K, elsőrendű szedett sertés 92—96 K, fiatal közepminőségű 80—86 K, könnyű 55—65 K, öreg urasági 80—82 K, szedett öreg 80—84 K, Szalonna 132—136 K, zsír 172—175 K. Sovány sertés iránt az érdeklődés ellanyhult, v-szelt 65—70 K, nem v-szelt 55—65 K.

Borjú- és juhvásár. Borjú 24—62 K, juh 15—32 K.

Szarvasmarhavásár. Bika jobbminőségű 38—50 K, bika silányabb 22—24 K, ökör jobbminőségű 54—63 K, ökör közep 26—40 K, ökör alárendelt minőségű 15—20 K, tehén 18—44 K, bivaly 15—22 K, növendék 18—24 K, kicsontozni való 12—15 K.

Lóvásár. Eladott nehéz igásló 15.000—53.000 K, könnyű igásló 9000—17.000 K.

Zöldségtételek és gyümölcs. Sárgarépa kilója 16—23 K, petrezselyem kilója 24—30 K, zeller kilója 16—20 K, kalarabé, ősz fajtá kilója 8—12 K, vöröshagyma, makói kilója 22—24 K, vöröshagyma, közönséges kilója 19—20 K, foghagyma kilója 60—70 K, céklarépa kilója 6—14 K, fejeskaposzta kilója 12—14 K, kelkáposzta kilója 10—16 K, vöröskaposzta kilója 20—32 K, saláta, fejes darabja 2—4 K, retek, fekete kilója 7—16 K, burgonya kilója 7.50—9 K, tök, főző kilója 12—16 K, sóska kilója 6—10 K, paraj kilója 8—18 K, savanyított kaposzta kilója 24—26 K, alma, faj kilója 40—80 K, közönséges kilója 24—36 K, körte, aj kilója 50—80 K, körte, közönséges kilója 28—42 K, szőlő, csemege kilója 52—70 K, szőlő, közönséges kilója 28—40 K, gesztenye kilója 20—35 K, dió kilója 64—70 K.

Baromfi és tojás. 16 csirke, rántanivaló, párja 80—110 K, élő csirke, sütnivaló, párja 130—180 K, kacsa, liba élő hizott kg.-ja 100—120 K, kacsa, liba tisztított hizott kg.-ja 100—130 K, pulyka, élő, sovány párja 240—400 K, élő tyúk párja 170—240 K, tojás darabja 6.50—9.50 K.

Bőr és fagygy. Marha- és bika-őrért 114—116 K-t, tarkáért 116—122 K-t, borübörért 180—190 K-t, juhbörért 43—56 K-t. Vidéken a marhabőr ára 105—110 K, borjúbőr 160—170 K, juhi ör 3—5 K kg.-ként zöldsúlyán. A bécsi nyersbörpiac szilárd irányzatot mutat. A francia börpiac árai igen szilárd irányzatot mutatnak. A fagygy ára a mult hét óta 20 k-val esett, fizettek legutóbb a budapesti vágóhidon kilogrammonként 20—65 K-át.

Idégen pénznemek legmagasabb ára. 1921. november 8-án. Egy drb Napoleon-arany 4225 K, angol font 482.5 K, dollár 123.0 K, francia frank 85 K, lengyel marka 45 f, német marka 4.55 K, lira 53 K, osztrák korona 23 f, orosz rubel 53 f, lei 6.01 K, szokol 12 K, svájci frank 230 K, dinár 10.95 K, 1 ezüst korona 42 s. Zürichben magyar korona 0.55 svájci frank.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Feloldó szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Feloldó kiadó: MESKÓ PÁL.

A Vasárnap második pályázata.

Tízezer korona értékű jutalom kerül kiosztásra.

1. Pályázat.

Hit tart a magyar Közéletben (tudomány, művészet, irodalom, társadalmi élet) szereplő férfiak közül a legkiválóbbnak és miért?

A pályázó annyi nevet jelöl ki, amennyit akar, de minden egyes jelöltjéről megírja, hogy mi az illető hivatása s milyen cselekedetével érdemelte ki különös nagyrabecsülését és tiszteltét. Vék az érdemei és jeles tulajdonságai ezeknek a férfiaknak?

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.

2. Pályázat.

Hik a kedvelt írói? Az idáig olvasott könyvek közül, melyik tetszett a legjobban? Mit talált benne szépnek és érdekesnek?

A legjobban tetsző könyvről meg kell írni, hogy mi a könyv címe, ki írta, nagyjában mi a tartalma és miért nyerte meg, a tetszését. Kijelölhet egy vagy több könyvet.

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.

3. Pályázat.

Tréfaverseny.

Pályázni lehet vidám históriákkal, mulatságos és nevetető eseményekkel, elmés ötletekkel. A pályázók írják le, hogy milyen élmény, trefa, félreértés, felszeg helyzet, vagy látvány nevetette meg a legjobban őket.

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként száz darab szivarral, vagy háromszáz darab cigarettával, vagy 2 kgr. csokoládéval jutalmazzuk választás szerint. Azonkívül még öt sikerült munkát egy-egy könyvvel jutalmazunk.

4. Pályázat rejtvenykhészítőik számára:

I. Képrejtvény.

Az alábbi mondat készítője el képrejtvényben:

«Dolgozz és újra nagy lesz Magyarország!»

II. Betűrejtvény.

Tetszésszerint választott mondatokat kell beküldeni betűrejtvényben.

A két rejtvenypályázatra beérkezett munkák tíz-tíz legjobbját egy-egy kitűnő regnnyel jutalmazzuk.

Ki pályázhat?

Valamennyi pályázatunkon résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője lapunknak, akár példányonként vásárolja. Természetesen több pályázaton is résztvehet. A pályázat feltétele azonban az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható írással töltsse ki.

A szelvényt ki kell vágni a lapból és a pályamunkához kell mellékelni. Csak olyan pályamunkát fogadunk el, melyhez ez a szelvény mellékelve van.

Ha valaki több pályázatot küld be, mindegyiket külön papíron írja vagy rajzolja!

A pályázatok beküldésének határideje 1921. évi november 20.

A pályázatokat a kiküldött szelvénnel együtt a Vasárnap szerkesztő-éjébe, Budapest, Múzeum-körút 1. sz. alá, kell küldeni.

A pályázatok eredményét a nyertes munkákkal együtt Karácsonyi számunkban tesszük közzé.

A Vasárnap
2. pályázata.

Szelvény.

Mellékelten küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

..... számú pályázaton

(Ide kell írni a pályázat megfelelő számát. Ha valaki két pályázaton vesz részt, mindkettő számát írja be.)

1921. évi.....hó.....n.

Cím:.....(község).....(megye)

(olvasható, teljes névaláírás)

életkor).....(foglalkozás).....

Original Grammophon beszélő-
gépek és művészhanglemezek
magyarországi képviselője:

STERNBERG
kir. udv. hangszergyár
Rákóczi-út 60. sz.

A „Hangya“

vidéki szövetkezetek-
nek tagjai a legjutá-
nyosabb árak mellett
szerezhetik be
ruházati cikkeiket, mié-
rt is ajánlatos, hogy
a kisgazda és földműves úgy a saját, vala-
mint a családtagjainak ruhásükségletét
mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkaba-
tok, nő- és gyermekruhák, férfi és női kö-
tői kabátok, sweaterk, férfi, női és gyer-
mekharisnyák, szövet- és kelmeárúkoi

a „Hangya“ vidéki szövetkezetek
útján szerezzék be.

Fiatalos üde arcbőrt

varással elő 10 nap alatt és eltávolít min-
den teinthibát, u. m.: mitesszer, pattanás,
sárgafolt, ránc, orrvörösség, likaosos, her-
vadt, petyhüdt bőrt, a dr. Kayserling-féle
„Hyvarjon“ szőpítőszer. A kúra egyszerű,
otthon végezhető minden feltűnése nélkül.
Belejezése után az arc bőr ragyogó szépség-
ben, gyermeki fideségben és tisztaságban
pompszik. — Egy adag 75.— K. Vidékre
postaköltséggel és adóval 90.— K. Postai ren-
delések Hyvarjon-gyár főraktárához: Gross
Antal, Budapest, József-körút 28. intézendők
Budapesten kapható:

Török József gyógyszerár, Király-utca 12.
Kartschmaroff-drogeria, Rákóczi-út 60. és
Erzsébet-körút 1.
Opera-gyógyszertár, Andrásy-út 26.
Róna-drogeria, József-körút 60.
Seitz-drogeria, Népszínház-utca 29.
Fehérkereszt-drogeria, Telegi-tér 1.

Legjobban az jár, aki az „UJ
BARÁZDÁ“-ban és a „VASÁR-
NAP“-ban hirdet.

NEUSCHLOSS-LICHTIG

Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest.

Központi iroda: Budapest, V. ker., Balaton-utca 2.
Telefon: 156—154, 79—43.

Gyártelepek: Budapest, V. ker., Pozsonyi-út 21—23.
Pestszentlőrinc, Gyömrői-út, Albertfalva.

GYÁRT: Gazdasági szeker-
ket, székéalkatrészeket,
mezőgazdasági felszere-
lési cikkeket, mindennemű
szerszámnyeleket, kisgaz-
da- és konyhabutorokat,
konyhaeszközöket, szon-
kivül parkettát, bútort,
torna- és sportszereket.

Familien Volkskalender für das Jahr 1922.

Ára bérmentes küldéssel 20.— kor.

Volkskalender für deutsch-christliche Familien in Ungarn für das Jahr 1922.

Ára bérmentes küldéssel 22.— kor.

Megrendelhetők az „Uj Barázda“ kiadó-
hivatalában, IV. ker., Múzeum-körút 1. sz.

Ekék, ekealkatrészek, boronák,

kapáló ekék,

fűkaszalók,

marokrakó és kevékötő aratógépek,
logereblyék,

kézi-járgányosok, motoros- és

gőzcsepplőkészletek,

szecskaavágók, répvágók,

darálók, morzsolók

s minden egyéb gazdasági

gép és szerszám a

„Hangya“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Nagyapáról unokára

száll a hira a legtökéletesebb háziszernek, a

Diana-sósórszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint
belsőleg cukorra cseppentve, csodá-
latos eredménnyel használható mint
fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő,
egészségpótló szer. Egy kis üveg
ára 24 korona, egy középüveg ára
65 kor., egy nagy üveg ára 130 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Gazdáknak, birtokosoknak, bérlőknek

nem kell többé a gazdálkodáshoz
jólformán semmit sem értő ügy-
nökkökhöz fordulni, ha birtokot
akarnak eladni, bérelni vagy vá-
sárolni. Térjünk észre és azzal
a közvetítési díjjal inkább saját
gazdatársadalmi intézményeinket
erősítsük. — Eladó birtokait,
vételi szándékát jelentse a

„Gezlédi
Gazdasági Egyesület“
ingatlanforgalmi irodájában, amely az

Uj Barázdában
is közzé teszi hirdetéseit.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és
zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbőr-csizmák, box-csizmák, munkáscipők nagy választékban.

Berson